

Jaarvergadering Richard-Wagner-Verband International, 14-17 mei 2015

een verslag van Leo Cornelissen.

Introductie

Zoals u bekend is het Wagnergenootschap Nederland aangesloten bij het Richard-Wagner-Verband International (RWVI) in Bayreuth. Het logo van deze federatie van alle Wagnerverenigingen in de wereld, het wereldbolletje met een grote letter W daarin, siert al jaren de omslag van ons tijdschrift. De organisatie omvat momenteel ruim 21.000 leden, die lid zijn van 131 lokale Wagnerverenigingen, in veertig over alle continenten verdeelde landen. Het huidige RWVI bestaat vanaf 2009 toen het Duitse Richard-Wagner-Verband (uit 1865, resp. 1945) en het vorige RWVI (uit 1991) fuseerden. Ieder jaar rond het weekend na Hemelvaartsdag vindt de jaarvergadering plaats, in combinatie met een Wagnercongres, in een stad in West-Europa, veelal Duitsland. De afgelopen jaren waren dat Weimar, Geneve, Dresden, Wroclaw (Breslau), Praag, Leipzig, Graz en dit jaar was het in Dessau (de stad van het *Bauhaus*). Volgend jaar wordt het Straatsburg. Het aantal deelnemers varieert van 350 tot soms over de 500.

Het congres en het bijbehorende sociale en culturele programma is er voor alle individuele leden; de jaarvergadering zelf alleen voor de stemgerechtigde voorzitters van alle lokale Wagnerverenigingen.

Het was voorheen geen levendige traditie van ons

Genootschap om deze bijeenkomsten bij te wonen, maar het huidige bestuur acht het om twee redenen van belang om de internationale banden thans nader aan te halen. De belangrijkste is dat het RWVI de toegangspoort is naar de RW-Stipendienstiftung. Het RWVI-lidmaatschap is een noodzakelijke voorwaarde om stipendiaten te kunnen afvaardigen. Wij allen vinden het belangrijk om jaarlijks enkele jonge musici als stipendiaat naar Bayreuth te kunnen sturen, enerzijds voor hun verdere persoonlijke ontwikkeling, maar ook opdat onder de komende generatie Nederlandse musici Wagners werk voldoende onder de aandacht blijft. Het jaarlijkse maximum aantal stipendiaten bedraagt 250. Met het toenemend aantal aanvragen vanuit de gehele wereld neemt de kans toe niet meer altijd onze wensen gehonoreerd te krijgen. Vanuit dit oogpunt is het dus wenselijk ons duidelijker internationaal te presenteren en te positioneren. Een tweede reden daarvoor is, dat al meermalen aan het WGN is gevraagd om ook eens dat Internationale jaarcongres te willen organiseren. Wij staan daar positief tegenover en denken dan aan 2018 of 2019. Om dat kans van slagen te geven is het noodzakelijk dat we een goed relatienetwerk opbouwen met de (bestuurs)leden van zowel het Presidium als een aantal belangrijke Wagnerverenigingen. Aldus: op naar Dessau!

Verslag

Als middelgrote industriestad was Dessau (ca. 78.000 inw.) gedurende deze dagen, waarop vrijwel alle Duitsers vrij hebben, nagenoeg uitgestorven waardoor het op straat leek alsof oude Oost-Duitse tijden waren weergekeerd. Het Wagnercongres echter was een en al levendigheid met bijna 400 deelnemers, afkomstig van 61 Wagnerverenigingen uit 24 landen. Het congresdeel omvatte een serie interessante lezingen waaronder bv.:

‘Der Prophet seines Volkes: zum Wagner-Mythos um 1900’, ‘Der Patient Wagner: Richard Wagner aus ärztlicher Sicht’ en ‘Richard Wagner: wie er heute verstanden wird’.

Op de openingsbijeenkomst sprak o.m. Eva Wagner-Pasquier van de Festivalleiding in Bayreuth; rechts de tolk voor de Engelse simultaanvertaling

De - een volle dag durende - jaarvergadering werd dit jaar helaas gedomineerd door een ernstig samenwerkingsconflict tussen de voorzitter en nagenoeg alle andere presidiumleden. Dat leidde uiteindelijk ertoe dat zowel de voorzitter als de secretaris door nieuwe personen werden vervangen. De nieuwe voorzitter, een oud-penningmeester van het presidium, is een goede bekende uit Bayreuth. Dat geeft het vertrouwen dat de relatie met de Festspielleitung versterkt zal worden. Het belangrijkste inhoudelijke besluit was dat deelnemers aan de jaarvergadering voortaan door twee andere Wagnerverenigingen kunnen worden gemandateerd om ook namens hen besluiten te nemen. Dit was een oude wens van met name de buitenlandse, niet-Duitse Wagnerverenigingen omdat het voor hen veel moeilijker - kostbaarder - is om naar die meestal in Duitsland of in West-Europa plaatsvindende bijeenkomsten te komen. Daardoor was de Duitse invloed op de besluiten altijd groter, terwijl mondiaal gezien de aantallen Duitse en niet-Duitse leden redelijk in verhouding zijn.

Opening van een expositie over de lang bestaande Wagnertraditie in Dessau het "Bayreuth des Nordens"

Ik heb er ook aangegeven dat wij, onder een aantal concrete voorwaarden, overwogen ons te kandideren voor het congres in 2018 of 2019 in Amsterdam. Dat kreeg luide bijval. Over 2018 wordt volgend jaar in Straatsburg beslist. Gezien het internationale karakter werden alle onderdelen van congres en jaarvergadering simultaan vertaald in het Duits, Engels en Frans. Vanzelfsprekend kwam RW ook muzikaal deze dagen uitgebreid aan bod. Dit jaar was dat zelfs met de uitvoering van een complete en heel fraaie Ring. Elders in deze WK vindt u een gedetailleerd verslag van Engel van der Luyt. Ook was er een interessant excursie-programma, waaraan ik echter geen deel heb genomen. De diverse formele en informele ontvangsten,

maaltijden en de vele pauzes van de Ring boden mooie gelegenheden om te netwerken, waarvan ik dan ook gretig gebruik heb gemaakt. Het is me wel duidelijk geworden dat deelname aan dit jaarlijkse Wagnergebeuren eigenlijk een must is voor ons als WGN. 🎵